

JAARVERSLAG 2018

Inhoud

4	Structuur van de groep
5	Profiel
11	Kerncijfers
12	Verslag van de directie
18	Geconsolideerde balans
20	Geconsolideerde winst- en verliesrekening
21	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
24	Toelichting op het Jaarverslag 2018
28	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
31	Bericht van de raad van commissarissen
33	Lijst van de groep van bedrijven

ANDUS GROUP

DE INDELING VAN ANDUS GROUP

PER 1 JANUARI 2019

Refractories

Gouda Refractories
Gouda Vuurvast Belgium
Gouda Vuurvast Services
Gouda Feuerfest Deutschland

Steel Structures

HSM Offshore
HSM Steel Structures
Lengkeek Staalbouw
RijnDijk Staalconstructies

Specialties

Armada Janse
Armada Mobility
FIB Beer Systems
FIB Industries
ISS Projects Slovakia
Van Voorden Foundry

Serving the industry

ANDUS GROUP

PROFIEL

Andus Group is een internationaal opererende holdingmaatschappij met zelfstandige dochterondernemingen. Meer dan 100 jaar ervaring ligt ten grondslag aan de leidende positie die Andus Group wereldwijd heeft opgebouwd binnen de industrie. De werkmaatschappijen van Andus Group zijn gegroepeerd in drie divisies: Refractories, Steel Structures en Specialties.

Binnen iedere divisie, ligt de focus op de eindgebruiker in een van de volgende marktsegmenten: industrie en petrochemie, energie, civiele techniek, offshore olie & gas, rail-infra, voedingsmiddelen- en farmaceutische industrie, baggerindustrie en machinebouw.

Andus Group heeft zich ontwikkeld tot een krachtige, multidisciplinaire organisatie die in staat is toegevoegde waarde te creëren voor haar klanten middels een breed scala aan diensten en producten. Variërend van engineering, productie en installatie van vuurvaste stenen en betonnen, het bouwen van bruggen, sluizen en complexe staalconstructies, de ontwikkeling van hoogwaardige procesapparatuur, productie van platforms voor de offshore-industrie tot het vervaardigen van hoogwaardig industrieel gietwerk voor de machinebouw en baggerindustrie. Ook is Andus Group actief op het gebied van reizigersinformatiesystemen, inrichting van openbare ruimten, corporate identity en lichtreclames. Het geheel van activiteiten binnen Andus Group biedt een breed spectrum van specifieke, technische oplossingen en diensten aan klanten wereldwijd. De organisatie kent een gezamenlijke omzet van € 240 miljoen in 2018 en heeft circa 700 medewerkers in Nederland, België,

Duitsland en Slowakije. Het is een kerngezond concern dat aan de top van de markt opereert. Juist omdat de groep de kracht en het oplossend vermogen biedt die de hedendaagse opdrachtgever verlangt. Naast autonome groei, streeft Andus Group naar groei door acquisities. Andus Group is een sterke, betrouwbare partner voor haar klanten, werkend volgens de hoogste veiligheids- en kwaliteitsnormen.

SERVING THE INDUSTRY

De groep hanteert als missie: 'Serving the industry'. Deze lijfspreuk maakt dat industriële klanten wereldwijd altijd een beroep kunnen doen op de gespecialiseerde know-how binnen de drie divisies waarin de werkmaatschappijen zijn ingedeeld: Refractories, Steel Structures en Specialties. Een gezonde mix van betrouwbaarheid en constante drang naar innovatie zorgt ervoor dat Andus Group in staat is om met succes haar topositie in de markt te behouden.

Andus Group is een solide bedrijf dat menselijke meerwaarde combineert met modern ondernemerschap, hoogwaardige technieken, veiligheid en inspirerend leiderschap.

ANDUS GROUP

ANDUS GROUP WERELDWIJD

PER 1 JANUARI 2019

EUROPABelgië | Duitsland | Griekenland | Nederland | Noorwegen
Polen | Slowakije | Tsjechië | Zweden**NOORD-AMERIKA**

Canada | Verenigde Staten van Amerika

ZUID-AMERIKA

Argentinië | Brazilië

AFRIKA

Egypte | Mozambique | Zuid-Afrika

AZIËBahrein | China | India | Indonesië | Israël
Qatar | Saoedi-Arabië | Zuid-Korea | VAE**OCEANIË**

Australië | Nieuw-Zeeland

● Andus Group bedrijven

● Lokale partners

www.HSM.nl

122 nx 36.6 m

ANDUS GROUP

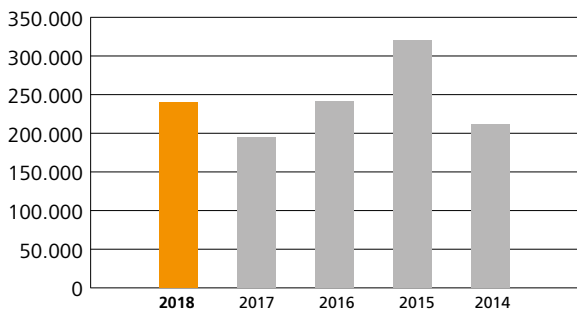
KERNCIJFERS

bedragen in € x 1.000

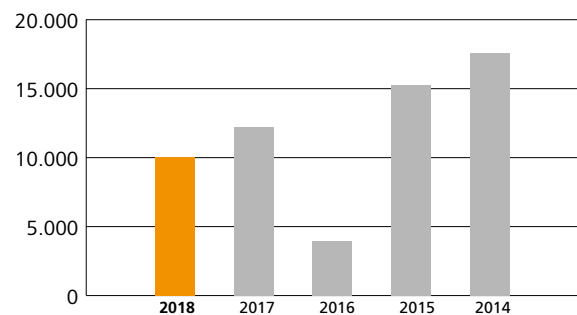
	2018	2017	2016	2015	2014
Productiewaarde	239.833	195.273	241.572	319.828	211.911
EBITDA*	10.037	12.241	3.928	15.241	17.555
Resultaat voor belastingen	5.130	7.242	-5.812	9.532	12.001
Netto resultaat	3.778	5.159	-4.493	7.052	8.769
Resultaat voor belastingen/productiewaarde	2,1%	3,7%	-2,4%	3,0%	5,7%
Nettoresultaat/productiewaarde	1,6%	2,6%	-1,9%	2,2%	4,1%
Eigen vermogen	36.271	34.330	29.170	33.663	33.493
Totale vermogen	83.259	75.682	82.962	104.602	90.295
Eigen vermogen/totale vermogen	43,4%	45,4%	35,2%	32,2%	37,1%
Netto resultaat/eigen vermogen	10,4%	15,0%	-15,4%	20,9%	26,2%
Werkkapitaal	10.953	10.352	3.376	3.203	2.862
Gemiddeld aantal werknemers	693	730	1.030	994	876

* EBITDA = winst vóór rente, belastingen, afschrijvingen en amortisatie.

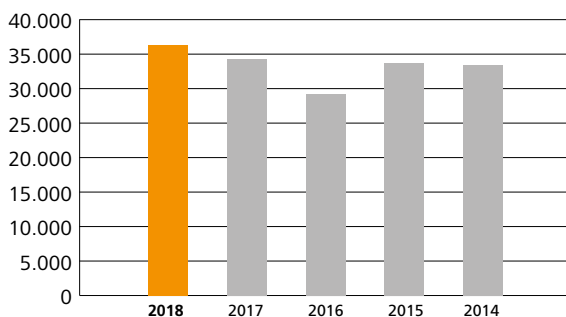
Productiewaarde (in € x 1.000)

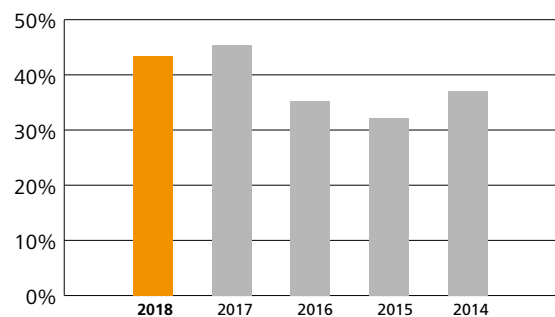
EBITDA (in € x 1.000)

Eigen vermogen (in € x 1.000)

Eigen vermogen/totale vermogen (in %)

ANDUS GROUP

VERSLAG VAN DE DIRECTIE **VERSLAGJAAR 2018**

Ondanks dat het resultaat iets lager was dan in 2017, zijn wij tevreden over de ontwikkelingen en de uiteindelijke omzet met bijbehorend resultaat. Onze bedrijven hebben ook het afgelopen jaar weer een aantal indrukwekkende projecten gerealiseerd en hun klanten op een voortreffelijke wijze ontzorgd.

DE ONTWIKKELINGEN

Een belangrijke en ook wel bijzondere ontwikkeling die in 2018 heeft plaatsgevonden is het terugtreden van DGA Tom van Rijn als directievoorzitter en zijn toetreden tot de raad van commissarissen. De directie van Andus Group bestaat op dit moment uit het driemanschap Wiebe van den Elshout (directievoorzitter), Jaco Lemmerzaal en Marcus Schuchmann. De drie directieleden zijn tevens divisiedirecteur en alle drie al jarenlang verbonden aan Andus Group.

Gelijktijdig is de strategie van het bedrijf op enkele punten aangepast en een nieuwe divisiestructuur ingevoerd, t.w. de divisies Refractories, Steel Structures en Specialties. De bedrijven zijn niet meer zoals voorheen ingedeeld naar de aard van de werkzaamheden, maar de markt waarin zij opereren is bepalend. Hierbij zijn binnen de divisie Specialties de bedrijven ondergebracht waarvan er niet meer dan één in dezelfde markt opereert. Door deze wijziging komt de nadruk sterker te liggen op synergie tussen de divisie-bedrijven en zullen eventuele acquisities liggen in het verlengde van de bestaande bedrijven. Groei blijft als altijd een sterke driver, maar wel binnen de nieuw gedefinieerde divisies.

Binnen de divisie **Refractories** hebben alle bedrijven in 2018 een prima performance laten zien. De resultaten van Gouda Refractories waren net als vorig jaar zonder meer goed. De belangrijkste markten waarin Gouda Refractories opereert zijn stabiel (aluminium-industrie) en verder herstellend (petrochemie), waardoor ook voor 2019 positieve verwachtingen gerechtvaardigd zijn.

De orderportefeuille bij Gouda Refractories is voor de eerste helft van 2019 goed gevuld met een sterke wereldwijde spreiding aan opdrachten.

De service- en onderhoudsbedrijven Gouda Vuurvast Services en Gouda Vuurvast Belgium hebben een bovengemiddeld resultaat laten zien. Naast het reguliere werk voor bestaande klanten en enkele grote onderhoudsstops, zijn beide bedrijven er bovendien in geslaagd opdrachten bij nieuwe klanten te verwerven. Mede hierdoor hebben deze bedrijven een goede uitgangspositie voor 2019 gecreëerd.

Bij de divisie **Steel Structures** kunnen wij voor HSM spreken van een bijzonder jaar. Door twee zeer grote transformatorplatformen voor TenneT, die het gehele jaar 2018 door de productie hebben

gelopen en die ook in de eerste helft van het jaar 2019 nog een groot gedeelte van de capaciteit in beslag zullen nemen, is er een record omzet gerealiseerd.

De offshore windmarkt biedt voldoende kansen en ook de investeringen in de offshore olie- en gasmarkt trekken weer enigszins aan. Wij zijn dan ook positief gestemd over de korte- en middellange-termijnverwachtingen voor HSM Offshore.

Daarnaast is door HSM Steel Structures in de tweede helft van het jaar een mooie opdracht verworven voor een fietsbrug in Cuijk, die in 2019-2020 moet worden uitgevoerd.

Na de heroriëntatie bij Rijndijk Staalconstructies was 2018 het jaar waarin zij bij al haar potentiële klanten weer (opnieuw) in beeld moest komen om opdrachten te realiseren binnen de nieuwe strategie. Vanaf de tweede helft van het jaar zien we dat dit succes heeft, wat heeft geleid tot een aantal mooie nieuwe opdrachten, die met name voor 2019 werk genereren. In 2018 is financieel gezien de ommekeer nog niet geheel gerealiseerd, maar wij hebben er alle vertrouwen in dat dit in 2019 zal gebeuren.

Lengkeek Staalbouw kan terugkijken op een goed jaar, dankzij een groter werkaanbod van de bestaande klanten. Dit zet zich door in de eerste maanden van 2019.

Binnen de divisie **Specialties** is bij FIB Industries de afdeling biersystemen per 1 januari 2019 verzelfstandigd tot FIB Beer Systems. FIB Industries blijft zich concentreren op hoogwaardig process equipment. Op deze wijze kunnen beide bedrijven, die in geheel verschillende markten opereren, zich beter profileren, hetgeen voor verdere groei moet zorgen.

Voor FIB Industries was 2018 een teleurstellend jaar. Een achterblijvende orderintake en een sterk verlieslatend project hebben gezorgd voor een negatief resultaat. De laatste maanden is er sprake van een aanzienlijk sterkere orderportefeuille, waardoor de verwachting is dat 2019 een (aanzienlijk) beter jaar wordt.

Van Voorden Foundry werd na een positief 2017 opnieuw geconfronteerd met een zwakke vraag uit de bagger- en maritieme industrie. In 2018 heeft Voorden Foundry sterk ingezet op het vinden van nieuwe klanten buiten haar traditionele markten. Wij zijn ervan overtuigd dat Van Voorden bedrijven uit de pompenindustrie, machinebouw en offshore voldoende te bieden heeft. In de tweede helft van 2018 heeft dit geresulteerd in de eerste orders van nieuwe klanten uit Nederland en Duitsland en de verwachting is dat deze lijn zich door zal trekken in 2019. Hoewel het jaar 2018 verlieslatend werd afgesloten, zijn de vooruitzichten voor dit jaar aanzienlijk beter.

Armada Janse heeft zich hersteld van een minder goed 2017 en

het jaar weer positief afgesloten, wat ook voor 2019 de verwachting is.

Armada Mobility heeft in het eerste halfjaar van 2018 last gehad van een sterke vraaguitval bij met name ProRail, wat zich pas na de zomervakantie heeft hersteld. Vanaf die tijd is de orderintake weer aangetrokken en zit Armada Mobility goed in het werk.

FINANCIËLE GEGEVENS

In 2018 is een omzet gerealiseerd van € 240 miljoen met een EBITDA van ruim € 10 miljoen en een bijbehorende EBIT van € 5,1 miljoen. De omzettoename t.o.v. 2017 is vooral gerealiseerd dankzij de twee

projecten voor TenneT die bij HSM worden uitgevoerd en waarbij sprake is van een uitgebreide scope met veel subcontracting en inkoop.

Het grootste gedeelte van de nettowinst is toegevoegd aan het eigen vermogen. Dit is aangegroeid tot € 36,2 miljoen met een solvabiliteit van 43,4%. De liquiditeitspositie per einde 2018 is goed, met een getrokken banksaldo van € 11,3 miljoen bij een bankfaciliteit van € 40 miljoen. Per saldo dus een zeer ruime liquiditeitspositie.

OMZET PER DIVISIE

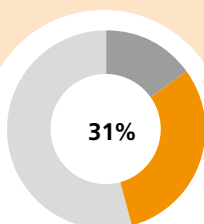
Binnen Andus Group hanteren we een divisiestructuur, waarbij de indeling is gebaseerd op de markt waarin de verschillende bedrijven opereren. Binnen de divisie Specialties zijn de bedrijven samengebracht, waarvan niet meer dan één in dezelfde markt opereert. Binnen de divisies ligt de focus op de eindklant, waardoor het mogelijk is dat meerdere werkmaatschappijen dezelfde eindklant bedienen.

REFRACTORIES

In deze divisie zijn onze wereldwijde vuurvast-activiteiten samengebracht.

Dit betreft:

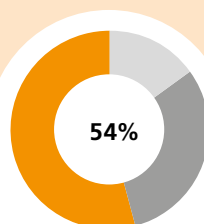
- Engineering, productie en levering van vuurvaste stenen, prefab elementen en betonnen.
- Service- en onderhoudswerkzaamheden op het gebied van vuurvaste bekledingen met een sterke focus op de afvalverwerking en de petrochemie.
- R&D van vuurvaste materialen in eigen laboratorium.

STEEL STRUCTURES

De bedrijven binnen deze divisie richten zich op staalgerelateerde projecten en service- en onderhoudswerkzaamheden, voornamelijk:

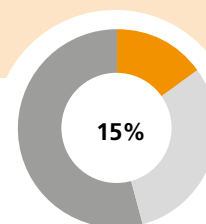
- Grote infrastructurele projecten zoals stalen bruggen en sluiscomplexen.
- Offshore installaties, zoals olie- gasplatformen en trafoplatformen voor de windenergie.
- Multidisciplinaire staalconstructieprojecten voor de (petro)chemische en zware industrie, de energiemarkt en de complexe utiliteitsbouw.
- Onderhoudswerkzaamheden bij met name (petro)chemische plants.

SPECIALTIES

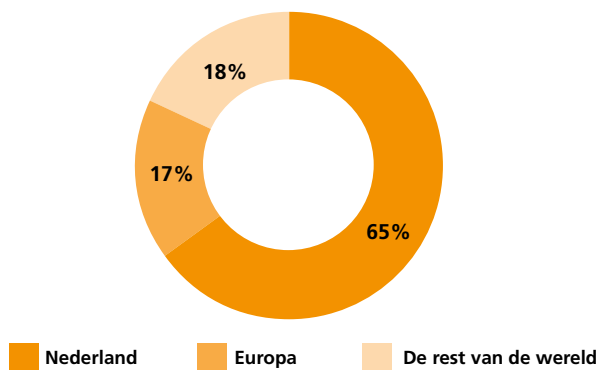
Deze divisie bestaat uit de bedrijven die zich bezighouden met het aannemen van projecten op het gebied van:

- Industrieel gietwerk zoals pomphuisen voor de baggerindustrie en grote gietstukken voor o.a. de machinebouw.
- Speciale projecten voor het spoor en de openbare ruimte.
- Totaaloplossingen op het gebied van licht-reclame.
- Roestvaststalen process equipment.
- Het ontwerpen, produceren, installeren en onderhouden van tankbierinstallaties.

GEOGRAFISCHE OMZETSPREIDING

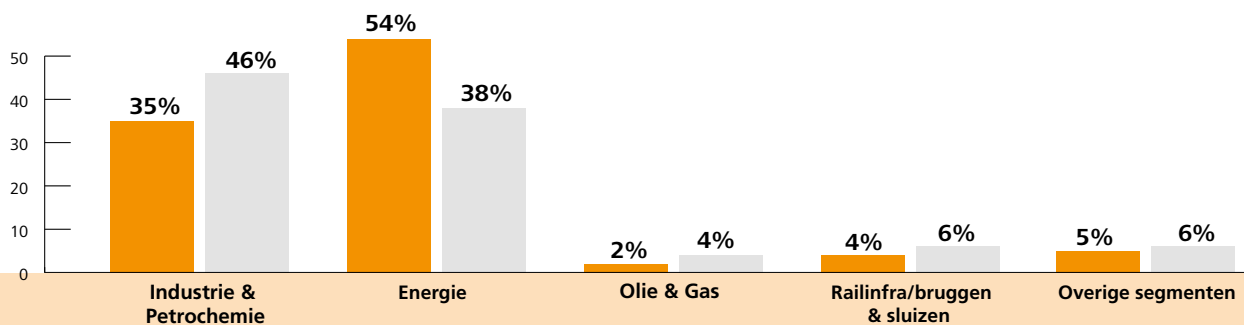

Risicospreiding is binnen Andus Group een belangrijk onderdeel van de strategie. Dit is enerzijds spreiding door actief te zijn in verschillende markten met verschillende zelfstandig opererende bedrijven en anderzijds in geografische afzetgebieden. Dit maakt ons minder kwetsbaar voor negatieve ontwikkelingen in een bepaald land of regio, dan wel binnen bepaalde sectoren. Dit draagt bij aan de continuïteit en het lage risicoprofiel van Andus Group. De procentuele omzet in Nederland is in 2018 verder gestegen t.o.v. die in Europa en de rest van de wereld. Dit heeft te maken met de twee grote opdrachten die wij voor het 'Net op zee Borssele'-project in opdracht van TenneT uitvoeren. Desondanks hebben we in 2018 ruim 35% van onze omzet buiten Nederland gerealiseerd. Voor 2019 gaan wij ervan uit meer dan de helft van de omzet buiten Nederland te realiseren.

MARKTSEGMENTEN

De sterke omzetsijging in de energiesector vorig jaar heeft zich in 2018 doorgezet. Deze omzettoename is vooral in de windenergie gerealiseerd. De omzet, gerealiseerd in de olie- en gasmarkt en de petrochemie zijn in 2018 lager dan in voorgaande jaren.

■ 2018
■ 2017

Industrie en Petrochemie

Hoewel de omzet in deze sector een daling laat zien t.o.v. 2017, is er in deze sector weer een stevige omzet gerealiseerd, verdeeld over een behoorlijk aantal van onze bedrijven, wat net als voorgaande jaren zorgt voor een solide en sterk gespreide basis. Wij zijn goed ingevoerd in deze markten en hebben daar een uitstekende naam en laten keer op keer zien de wensen en behoeften van de klanten

(ook op het gebied van veiligheid) goed te begrijpen. Enkele van deze wereldwijd gevestigde klanten zijn: Shell, BASF, ExxonMobil, Kemira, Saudi Aramco, Total, Rio Tinto Alcan, Sabic, Indorama, BP, Sulzer, Borealis en Dow Chemical.

De komende jaren zullen veel van onze bedrijven zich sterk blijven focussen op klanten in dit segment.

Energie

Net als in 2016 en 2017, is in 2018 de omzetbijdrage in dit marktsegment sterk toegenomen. De blijvende focus op en de investeringsbereidheid binnen de markten voor duurzame energie dragen hier in belangrijke mate aan bij. Onze visie is dat deze markt de komende jaren voldoende volume blijft genereren en voor ons interessant blijft. Belangrijke klanten zijn hier o.a. TenneT, Ørsted en Energinet.

Olie & Gas

Deze markt is een aantal jaren zonder meer zeer slecht geweest. Eind 2018 en begin 2019 zien wij voorzichtig weer de eerste aanvragen voor mogelijk nieuwe investeringen binnenkomen. Met enige terughoudendheid denken wij dat deze markt een voorzichtig herstel toont. Gezien de nog steeds groeiende wereldwijde vraag naar olie en gas gaan wij er zeker voor de wat langere termijn van uit dat deze markt weer zal aantrekken. Op de langere termijn blijft dit voor ons een belangrijk segment met goede kansen.

Overige segmenten

Voor FIB Industries en FIB Beer Systems is de voedingsmiddelenindustrie een belangrijke markt. FIB Beer Systems is naast leverancier van bier-opslag tanks een vooraanstaande partij in de markt voor het leveren van kelderbier- en evenementeninstallaties en voor bierbevoorradingsauto's. Naast Nederlandse brouwerijen als Bavaria, Heineken, Grolsch, zijn ook AB InBev en een aantal kleinere brouwerijen in Zuid-Amerika en Spanje belangrijke klanten. In het licht van de continue productontwikkeling en veranderend consumentgedrag is het de verwachting dat met name de export de komende jaren verder zal toenemen.

FIB Industries is wereldwijd een gerenommeerde speler waar het gaat om hoogwaardige roestvaste drukapparatuur voor zowel de petrochemische als de zware industrie. Daar FIB Industries klanten wereldwijd bedient, zien wij hier voor de komende jaren een goede markt.

In de infrastructuur zijn wij voornamelijk in Nederland actief met als belangrijkste afnemers NS, ProRail, Strukton, VolkerRail en BAM Infra, maar ook voor veel gemeenten en provincies. Deze markt is al jaren een uitdagende markt, die sterk beïnvloed wordt door overheidsuitgaven, maar blijft desondanks voor met name Armada Mobility een interessante markt, die naar verwachting de komende jaren zal groeien.

Op de markt voor de baggerindustrie bedienen wij alle grote, wereldwijd opererende bedrijven als IHC, Damen, Boskalis, Van Oord, Deme, Idreco en Jan de Nul. Deze markt is sterk cyclisch en na decennialang te hebben gefloereerd, verkeert de markt de laatste jaren in mineur. Wij zien echter de baggerindustrie op de lange termijn nog steeds als interessante markt. Onze omzet in dit marktsegment is door de huidige marktomstandigheden licht gedaald.

De markt voor bruggen en sluisen, waar HSM Steel Structures zich op richt, zien wij voor de komende jaren binnen Nederland als een aantrekkelijke markt. Rijkswaterstaat en de provincies zullen de komende decennia veel bruggen renoveren en/of vervangen. Wij gaan er dan ook vanuit dat de omzet binnen dit segment de komende jaren zal stijgen.

INVESTERINGEN

De investeringen bedroegen in 2018 ca. € 5,5 miljoen tegen een afschrijvingsniveau van € 4,6 miljoen.

Dit is grotendeels het gevolg van een belangrijke investering in een hoogwaardige menglijn bij Gouda Refractories, waardoor de productie van hoogwaardige stenen aanzienlijk kan worden verhoogd. Gezien de potentie in dit marktsegment blijven wij doorlopend investeren in de laatste technologische ontwikkelingen. De overige investeringen in 2018 zijn deels investeringen in nieuwe machines en dus uitbreiding van ons machinepark, en deels vervangingsinvesteringen. Daarnaast is het binnen Andus Group beleid om geen activa te leasen of te huren, waardoor alle investeringen vanuit eigen middelen of bestaande financieringsruimte worden voldaan.

RISICOBEBEERSING

Andus Group hecht grote waarde aan stringente en adequate risicobeheersing. Het bestuur ziet hier nauwlettend op toe. Wij hanteren een strikt beleid, gericht op een zo groot mogelijke beperking en beheersing van huidige en toekomstige risico's, zonder daarbij afbreuk te doen aan het ondernemerschap en de flexibiliteit. Alle debiteurenrisico's zijn verzekerd en alle valutarisico's worden onmiddellijk afgedekt. Bij de meeste (grote) langlopende projecten worden prijzen voor bijvoorbeeld grondstoffen en staal vastgelegd.

Alle risico's worden bij het aannemen van grote projecten en grote orders in kaart gebracht door een uitgebreid team van specialisten, waarbij niet alleen productierisico's, maar ook klant-, landen-, transport-, capaciteits-, subcontracting- en financieringsrisico's worden betrokken. Andus Group heeft een eigen juridische afdeling, die nauw betrokken is bij de contractuele vastlegging van grote projecten en grote orders.

Bij alle bedrijven worden projecten en grote orders periodiek samen besproken. Hierover wordt uitgebreid gerapporteerd.

Niet alleen streven wij naar een sterke risicospreiding aan de omzetkant, ook aan de leverancierskant worden potentiële risico's zorgvuldig beoordeeld.

Er wordt voor alle essentiële zaken gewerkt met meerdere (vaste) leveranciers/partijen. Dit gebeurt voor zowel de inkoop van materialen en grondstoffen, alsook voor bijvoorbeeld het onderhoud van onze ict-systemen en de financiële diensten van banken, borgmaatschappijen en kredietverzekeraars. Op deze wijze blijft de continuïteit van de levering van producten en diensten zo goed

als mogelijk gewaarborgd. Een sterke solvabiliteit en liquiditeit zijn belangrijke speerpunten voor Andus Group.

Potentiële risico's van de onderneming zijn in kaart gebracht en worden regelmatig besproken. Eenmaal per jaar wordt hierover uitgebreid met de raad van commissarissen gesproken. De controlerend accountant omschrijft onze risicobeheersing al jarenlang als adequaat en van een goed niveau.

WET BESTUUR EN TOEZICHT

In 2018 is de heer Paul Medendorp in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn afgetreden als commissaris. De heer Tom van Rijn (voormalig DGA Andus Group) heeft de heer Medendorp als lid van de raad van commissarissen opgevolgd. Naast een driehoofdig bestuur van de onderneming, heeft Andus Group een driehoofdig raad van commissarissen, bestaande uit een vrouw en twee mannen en voldoet daarmee voor wat betreft haar raad van commissarissen aan de regelgeving omtrent vertegenwoordiging door vrouwen in het bestuur.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Eind 2018 waren 693 (fte) werknemers in dienst. Het aantal flexibele medewerkers en ingeleende krachten was in 2018 relatief gezien hoog, gemiddeld circa 250. Dankzij deze flexibele medewerkers zijn wij in staat pieken en dalen in de markt vraag op te vangen. In het personeelsbestand hebben het afgelopen jaar geen ingrijpende wijzigingen plaatsgevonden, anders dan het normale verloop. Het ziekteverzuimpercentage voor de gehele groep laat geen grote afwijkingen zien in vergelijking met voorgaande jaren en blijft stabiel op ongeveer 3,5%.

Het vakmanschap, de inzet en loyaliteit van onze medewerkers maken Andus Group tot een groep sterke bedrijven, die ieder voor zich streven naar de top op hun specifieke vakgebied, maar die gezamenlijk een meerwaarde hebben die uniek is in de industrie. Wij hechten er dan ook waarde aan al onze medewerkers te danken voor hun inzet.

VEILIGHEID EN MILIEU

Wij hanteren een strikt veiligheidsbeleid, dat zijn weerslag heeft op onze veiligheidscijfers. Dit wordt niet alleen verlangd door onze klanten, maar veiligheid en gezondheid van onze medewerkers zijn belangrijke speerpunten binnen onze organisatie.

Er wordt veel aandacht besteed aan en energie gestoken in het versterken van veiligheidsbewustzijn en het voorkomen van ongevallen, mede door het doorlopend blijven stimuleren van onder meer bijna-ongevalmeldingen.

Ook het milieuaspect van onze activiteiten heeft onze volle aandacht. Enkele van onze bedrijven hebben de hoogste certificering op dit vlak (CO₂-prestatieladder). Ook wordt getracht om de ecologische voetafdruk te minimaliseren door met name in te steken op het hergebruik van materialen (circulaire economie).

VOORUITZICHTEN 2019

Wij kijken met een positief gevoel terug op 2018. Enerzijds door de gerealiseerde omzetten en resultaten en anderzijds omdat de ingezette veranderingen bij die bedrijven, die een mindere performance lieten zien, in de loop van dit jaar hun vruchten beginnen af te werpen. De orderportefeuille alsmede de orderintake in het eerste kwartaal van het nieuwe jaar, de algemene vooruitzichten en de performance in de eerste maanden van 2019 geven ons voldoende reden om positief te zijn over 2019 en de jaren erna.

Directie Andus Group

V.l.n.r.:

Wiebe van den Elshout, directievoorzitter

Kris Rooijackers, directiesecretaris

Marcus Schuchmann, directielid

Jaco Lemmerzaal, directielid

SAMENGEVATTE JAARREKENING ONTLEEND AAN DE GECONTROLEERDE JAARREKENING
GECONSOLIDEERDE BALANS

per december 31, 2018,
 bedragen in € x 1.000

ACTIVA (in € x 1.000)	<i>31 december 2018</i>		<i>31 december 2017</i>	
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
• Bedrijfsgebouwen en terreinen	2.816		3.062	
• Machines en installaties	17.654		16.735	
• Overige vaste bedrijfsmiddelen	<u>5.973</u>		<u>5.738</u>	
		26.443		25.535
Vlottende activa				
Voorraden				
• Grond- en hulpstoffen	10.841		7.878	
		10.841		7.878
Vorderingen				
• Handelsdebiteuren	27.417		32.627	
• Onderhanden projecten	13.881	0		
• Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.875		2.531	
• Overige vorderingen en overlopende activa	<u>3.081</u>		<u>2.836</u>	
		46.254		37.994
Liquide middelen		<u>11</u>		<u>4.275</u>
Totaal		83.549		75.682

PASSIVA	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Eigen vermogen	36.271	34.330
Voorzieningen		
• Latente belastingen	29	410
• Pensioenen	300	309
• Overige	<u>797</u>	<u>840</u>
	1.126	1.559
Kortlopende schulden		
• Kredietinstellingen	11.329	0
• Onderhanden projecten	0	10.568
• Handelscrediteuren	26.627	21.549
• Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.433	1.252
• Overige schulden en overlopende passiva	<u>6.763</u>	<u>6.424</u>
	<u>46.152</u>	<u>39.793</u>
Totaal	83.549	75.682

ANDUS GROUP

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

bedragen in € x 1.000

	2018	2017
Productiewaarde	239.833	195.273
• Grond- en hulpstoffen/uitbesteed werk	133.345	98.684
• Lonen en salarissen	60.713	51.735
• Sociale lasten	9.259	9.253
• Afschrijvingen immateriële vaste activa	0	98
• Afschrijvingen materiële vaste activa	4.652	4.504
• Overige bedrijfskosten	<u>26.479</u>	<u>23.360</u>
Som der bedrijfskosten	<u>234.448</u>	<u>187.634</u>
Bedrijfsresultaat	5.385	7.639
• Rentebaten, -lasten en soortgelijke kosten	<u>-254</u>	<u>-397</u>
Resultaat vóór belasting	5.131	7.242
• Belasting resultaat	<u>-1.352</u>	<u>-2.082</u>
Resultaat na belastingen	3.779	5.160

ANDUS GROUP

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

bedragen in € x 1.000

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	5.385	7.638
Aanpassingen voor:		
• Afschrijvingen	4.652	4.603
• Mutatie voorzieningen	-433	-173
• Mutatie vorderingen	5.622	9.018
• Mutatie voorraden en onderhanden projecten	-27.412	9.243
• Mutatie kortlopende schulden (excl. bankiers)	<u>5.596</u>	<u>-5.150</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-11.975	17.540
• Financiële baten en lasten	-254	-397
• Belastingen	<u>-1.352</u>	<u>-2.082</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-1.606</u>	<u>-2.479</u>
	-8.196	22.699
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
• (Des)investerings (im)materiële vaste activa	<u>-5.561</u>	<u>-2.611</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-5.561	-2.611
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
• Dividend	-1.815	0
• Inkoop eigen aandelen	<u>-20</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>-1.835</u>	<u>0</u>
Afname/toename geldmiddelen	-15.592	20.088
Liquide middelen begin verslagjaar (incl. wijziging deelnemingen)	<u>4.272</u>	<u>-15.816</u>
Liquide middelen einde verslagjaar	-11.320	4.272

www.HSM.nl

BKR02-Z02

ORG BURG EIO

www.HSM.nl

KR02-Z02

MAERSK

MAMMOET

MAMMOET

TOELICHTING OP HET JAARVERSLAG 2018

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Activiteit

Andus Group BV is een concern van zelfstandig opererende werkmatschappijen, dat zich richt op het wereldwijd realiseren van industriële projecten voor professionele eindgebruikers. De activiteiten richten zich met name op de (petro)chemie, energie- en civiele markt, machinebouw en de baggerindustrie.

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De onderstaande waarderingsgrondslagen hebben betrekking op zowel de vennootschappelijke jaarrekening als de in de toelichting daarop opgenomen geconsolideerde jaarrekening.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Andus Group BV zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Andus Group BV.

De financiële gegevens van Andus Group BV zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruikmakend van artikel 2:402 BW, is volstaan met een verkorte winst- en verliesrekening in de enkelvoudige jaarrekening.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarde.

De betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de

economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen de financiële gegevens van:

- Andus Group BV gevestigd te Vianen
- FIB beer Systems gevestigd te Leeuwarden, 100%
- RijnDijk Engineering BV gevestigd te Vianen, 100%
- Van Voorden Gieterijen BV gevestigd te Vianen, 100% belang Royal Van Voorden BV
- Nefa BV gevestigd te Alblasterdam, 100% belang Nedstaal Holding BV
- RijnDijk Staalconstructies BV gevestigd te Budel, 100%
- ISS Projects s.r.o. gevestigd te Kosice (Slowakije), 100% belang RijnDijk International BV
- ISH Real Estate s.r.o. gevestigd te Kosice (Slowakije), 100% belang RijnDijk International BV
- HSM BV gevestigd te Schiedam, 100%
- HSM Offshore BV gevestigd te Schiedam, 100% belang HSM BV
- HSM Steel Structures BV gevestigd te Schiedam, 100% belang HSM BV
- FIB Industries BV gevestigd te Leeuwarden, 100%
- RijnDijk Construction BV gevestigd te Budel, 100%
- Andus Refractories BV gevestigd te Vianen, 100%
- Gouda Refractories BV gevestigd te Gouda, 100% belang Andus Refractories BV
- Gouda Vuurvast Services BV gevestigd te Gouda, 100% belang Andus Refractories BV
- Gouda Vuurvast Belgium NV gevestigd te Wijnegem (België), 99% belang GVB Holding NV en 1% belang RijnDijk International BV
- GVB Holding NV gevestigd te Wijnegem (België), 99% belang Andus Refractories BV en 1% belang RijnDijk International BV
- Gouda Feuerfest Holding GmbH gevestigd te Bochum (Duitsland), 100% belang Andus Refractories BV
- Gouda Feuerfest (Deutschland) GmbH gevestigd te Bochum (Duitsland), 100% belang Gouda Feuerfest Holding GmbH
- Gouda Feuerfest GmbH gevestigd te Bochum (Duitsland), 100% belang Gouda Feuerfest Holding GmbH
- GFD Services GmbH gevestigd te Bochum (Duitsland), 100% belang Gouda Feuerfest Holding GmbH
- Gouda Vuurvast Nederland BV gevestigd te Gouda, 100% belang Andus Refractories BV
- Royal van Voorden BV gevestigd te Zaltbommel, 100%
- ADS 39 BV gevestigd te Vianen, 100%
- Nedstaal Holding BV gevestigd te Vianen, 100%
- Armada Group BV gevestigd te Vianen, 100%

- Favor BV gevestigd te Vianen, 100% belang Royal Van Voorden BV
- ADS 44 BV gevestigd te Vianen, 100%
- ADS 45 BV gevestigd te Vianen, 100%

Financiële instrumenten

Om valutarisico's te kunnen beheersen maakt de groep gebruik van valutatermijncontracten. Het beleid van de groep is om openstaande risico's af te dekken met vaste afspraken.

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

De vennootschap past hedge accounting toe op basis van generieke documentatie. De vennootschap documenteert de wijze waarop de hedgerelaties passen in de doelstellingen van het risicobeheer, de hedgestrategie en de verwachting aangaande de effectiviteit van de hedge.

Kostprijshedge-accounting inzake afdekking van monetaire balansposten in vreemde valuta: de vreemde valutacomponenten van zowel de afgedekte balansposten als van valutatermijncontracten die fungeren als hedge-instrument, worden tegen de koers op balansdatum verwerkt.

Het ineffektieve deel wordt tegen reële waarde gewaardeerd. De waardeveranderingen van de reële waarde van het ineffektieve deel worden direct in de winst-en verliesrekening verwerkt.

Vreemde valuta

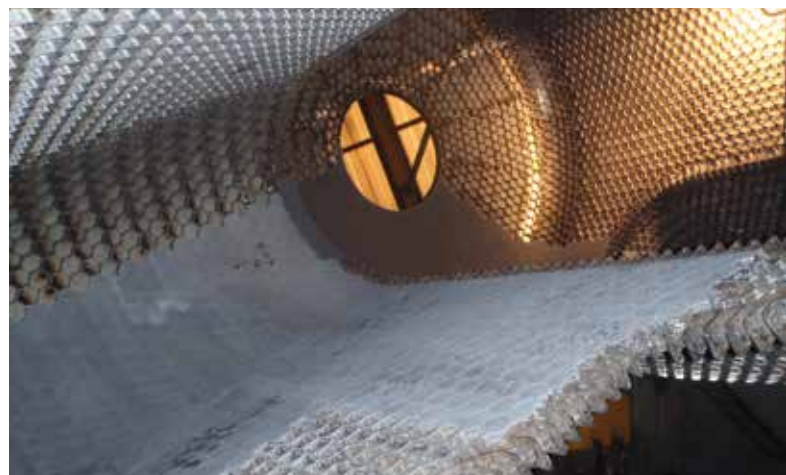
De transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst-en verliesrekening, tenzij hedge-accounting wordt toegepast.

De balansposten alsmede de posten van de winst-en verliesrekening van groepsmaatschappijen in niet-Eurolanden worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Het koersverschil van het beginvermogen wordt rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van de Andus Group BV zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief bijbehorende

veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen voor de daaraan bestede bedragen bij verkrijging daarvan. De afschrijving vindt plaats op lineaire basis, waarbij rekening wordt gehouden met de geschatte terugverdienperiode. Goodwill wordt in 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Financiële vaste activa

De niet-geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de netto vermogenswaarde, doch niet lager dan nihil. Deze netto vermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van ANDUS Group BV.

Deelnemingen met een negatieve netto vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

De overige financiële vaste activa worden opgenomen tegen nominale waarde voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig

zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen voor het bedrag waarmee de boekwaarde van het actief de realiseerbare waarde overschrijdt. De realiseerbare waarde is de hoogste van ofwel de marktwaarde te verminderen met de verkoopkosten, ofwel de bedrijfswaarde. Om de bijzondere waardevermindering te bepalen, worden de activa gegroepeerd op het laagste niveau waarop nog aparte kasstromen onderscheiden kunnen worden (kasstroomgenererende eenheden).

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen en materialen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Voorraden gereed product worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loon- en machinekosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, en een opslag voor indirecte fabricagekosten. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop.

Voor incurante voorraden is een voorziening opgenomen die op het bedrag van de voorraden in mindering is gebracht.

Onderhanden projecten

De per balansdatum onderhanden productie wordt gewaardeerd tegen de direct bestede kosten met een opslag voor indirecte productiekosten, vermeerderd met de aan het uitgevoerde werk toe te rekenen winst en verminderd met de op balansdatum voorzienbare verliezen. Gefactureerde termijnen worden eveneens in mindering gebracht. Indien het saldo van alle onderhanden projecten negatief bedraagt, worden onderhanden projecten gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

De winst van onderhanden projecten wordt toegerekend naar rato van de voortgang van een project. Deze voortgang wordt afgemeten aan de besteding van de kosten t.a.v. de begrote totale kosten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte

ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap.

De effecten zijn gewaardeerd op beurswaarde per balansdatum. De waardeveranderingen worden direct in de resultatenrekening verantwoord.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen

Latente belastingvorderingen uit hoofde van verrekenbare verschillen en beschikbare voorwaartse verliescompensatie worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn voor compensatie en verrekening.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De vennootschap heeft diverse pensioenregelingen. De Nederlandse regelingen worden gefinancierd door afdrachten aan pensioen-uitvoerders, te weten verzekeringsmaatschappijen en bedrijfstak-pensioenfondsen. De pensioenverplichtingen uit de Nederlandse regelingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

De buitenlandse pensioenregelingen zijn niet vergelijkbaar met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert. De waardering van de verplichtingen uit deze regelingen zijn gebaseerd op een 'verplichting aan de werknemer benadering'. De buitenlandse pensioenregelingen zijn te typeren als toegezegde-bijdrageregelingen. Bij deze regelingen betaalt de vennootschap overeengekomen bijdragen (premies) aan pensioen-verzekeraars en -fondsen en bestaat er voor de vennootschap geen verplichting tot het betalen van aanvullende bijdragen als er sprake is van een tekort bij de verzekeraar of het fonds. De overeengekomen bijdragen worden als kostenpost opgenomen wanneer deze verschuldigd zijn.

Pensioenen/VUT

Betreft een overgangsregeling voor werknemers die reeds in dienst waren bij Gouda Refractories B.V. (voorheen N.V. Gouda Vuurvast) per 30 juni 1998 en die met 63 jaar met prepensioen/VUT gaan,

waarbij ze recht hebben op 75% van het gemiddeld salaris bij een volledig dienstverband. Gehanteerde rekenrente is 4% (2017: 4%).

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 3% (2017 3%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Winsten worden verantwoord naar rato van de voortgang van onderhanden projecten. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking heeft.

Netto-omzet

De netto-omzet betreft de opbrengst voor de aan afnemers geleverde goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke.

Productiewaarde

Betreft de netto-omzet en de mutatie van de kosten en opslagen in onderhanden projecten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende (im)materiële vaste activa.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige bedrijfskosten.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het bedrijfsresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De kasstromen van verkregen groepsmaatschappijen zijn opgenomen over het gehele verslagjaar.

De mutatie in bankkredieten wordt gesaldeerd met de mutatie liquide middelen.

ANDUS GROUP

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders en raad van commissarissen van ANDUS Group BV

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2018 van ANDUS Group BV te Vianen is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2018 van ANDUS Group BV te Vianen.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2018 van ANDUS Group BV op basis van de grondslagen zoals beschreven op pagina 24 tot 28 van de toelichting.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevatte balans per 31 december 2018;
2. de samengevatte winst- en verliesrekening over 2018;
3. de bijbehorende toelichtingen.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Het kennismaken van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van ANDUS Group BV en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 17 april 2019.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2018 van ANDUS Group BV in onze controleverklaring van 17 april 2019.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Vianen, 17 april 2019
Namens PKF Wallast

Origineel is ondertekend door Drs. R. van Ast RA

ANDUS GROUP

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De raad van commissarissen kijkt met een positief gevoel terug op 2018.

Een jaar dat zich voor Andus Group kenmerkt als een jaar van ingrijpende veranderingen in het dagelijks bestuur van het bedrijf. Tom van Rijn, oprichter en DGA van Andus Group is per 1 september 2018 teruggetreden als directievoorzitter en toegetreden tot de raad van commissarissen.

De raad heeft in wisselende samenstelling uitgebreid gesproken met de kandidaten voor de nieuw te vormen directie. Op voordracht van de raad is de nieuwe directie, bestaande uit Wiebe van den Elshout (voorzitter), Jaco Lemmerzaal en Marcus Schuchmann, per 1 september 2018 door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd.

Daarnaast heeft het bestuur besloten om de focus van Andus Group te verleggen van diversificatie naar specialisatie. Andus Group wil zich primair gaan focussen op verdieping en specialisatie, waar voorheen de aandacht meer gericht was op diversificatie en verbreding. Als gevolg van deze strategiewijziging is een nieuwe divisiestructuur ontstaan, t.w. de divisies Refractories, Steel Structures en Specialties. De directieleden van Andus Group zijn elk primair verantwoordelijk voor één van de divisies.

Binnen Andus Group hebben de werkmaatschappijen in het afgelopen jaar wisselend gepresteerd.

Van Voorden Foundry had in 2018 nog steeds te kampen met een achterblijvende markt en heeft veel energie gestoken in het betreden van nieuwe markten, hetgeen zijn vruchten begint af te werpen. Ook FIB Industries heeft in 2018 te maken gehad met een te lage orderintake, hetgeen het resultaat significant negatief heeft beïnvloed. RijnDijk Staalconstructies heeft de in 2017 ingezette herpositionering succesvol doorgezet.

Dankzij de strategische keuze om, in de aanhoudend zwakke olie- en gasmarkt, de focus te vestigen op de hernieuwbare energie (renewables) heeft HSM in 2018 de hoogste omzet ooit gerealiseerd met de bouw van twee zeeplatformen en de bijbehorende jackets voor het prestigieuze 'Net op zee Borssele'-project voor de Zuid-Hollandse kust.

De Andus-bedrijven die actief zijn in de Refractories divisie doen het zonder uitzondering goed en dragen onverminderd bij aan een stabiele basis voor een goed resultaat.

Het jaar 2018 wordt met positieve cijfers afgesloten en de orderportefeuille biedt goede vooruitzichten voor 2019.

In september van 2018 is Paul Medendorp in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn teruggetreden als lid van de raad van commissarissen. De raad dankt Paul voor zijn collegialiteit, de wijze waarop hij met veel vakmanschap en enthousiasme zijn functie heeft vervuld en heeft bijgedragen aan een verdere professionalisering van de groep. De ontstane vacature is ingevuld door Tom van Rijn. Zijn kennis van en zijn ervaring in het aansturen van Andus Group vormen een positieve aanvulling binnen de raad.

De raad van commissarissen heeft het afgelopen jaar vijf keer met de directie van Andus Group vergaderd. Uiteraard wordt daarbij elke keer gesproken over de gang van zaken in de onderneming. Hierbij wordt ook nader ingezoomd op bijzondere ontwikkelingen en de te maken keuzes.

De jaarrekening 2018 is in aanwezigheid van de accountant besproken en goedgekeurd, en ter vaststelling aangeboden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Twee van de leden van de RvC hebben zoals gebruikelijk in aanwezigheid van de directie en het hoofd van de financiële administratie diepgaand met de accountant de jaarcijfers en gang van zaken in de onderneming besproken.

De raad hecht veel waarde aan bedrijfsbezoeken en heeft in 2018 een werkbezoek aan HSM gebracht.

Voor alle commissarissen geldt dat er geen omstandigheden zijn, die op enige wijze een belemmering vormen voor hun onafhankelijk en kritisch opereren.

Tot slot bedankt de raad de directie en medewerkers van de gehele Andus Group voor hun inzet en prestaties in 2018.

Raad van commissarissen

v.l.n.r. Tom van Rijn, Gerdi Verbeet, Nico de Vries

ANDUS GROUP

DE BEDRIJVEN VAN ANDUS GROUP

PER 1 JANUARI 2019

ANDUS Group BV

Voorstraat 56, 4132 AS Vianen, NL

T +31 (0)30 - 211 58 00**F** +31 (0)30 - 820 05 80**I** www.andusgroup.com**Werkmaatschappijen****REFRACTORIES****Gouda Refractories BV**

Algemeen directeur: Marcus Schuchmann

Commercieel directeur: Michel Grootenboer

*Ontwikkeling, ontwerp, engineering en productie van vuurvaste materialen***Productielocaties**

Goudkade 11-16, 2802 AA Gouda, NL

T +31 (0)182 - 59 14 00 **I** www.goudarefractories.com

De Rondoven 2, 4191 GX Geldermalsen, NL

T +31 (0)345 - 57 49 43 **I** www.goudarefractories.com**Verkoopkantoor**

Alte Bahnhofstraße 56a, D-44892 Bochum

T +49 (0)234 - 90 499 619 **I** www.goudarefractories.com**Gouda Vuurvast Belgium NV**

Algemeen directeur: Philip Knipscheer

Levering, installatie en onderhoud van vuurvaste materialen

Vosveld 13, B-2110 Wijnegem (Antwerpen), België

T +32 (0)3 - 326 57 00 **I** www.goudavuurvast.be**Gouda Vuurvast Services BV**

Algemeen directeur: Arie van Vliet

Levering, installatie en onderhoud van vuurvaste materialen

Goudkade 11, 2802 AA Gouda, NL

T +31 (0)182 - 59 14 00 **I** www.goudaservices.com**Verkoopkantoor**

Alte Bahnhofstraße 56a, D-44892 Bochum

T +49 (0)234 - 90 499 619 **I** www.goudaservices.com

Vianen

Gouda

Geldermalsen

Antwerpen, België

Gouda

STEEL STRUCTURES

HSM Offshore BV

Algemeen directeur: Jaco Lemmerzaal

Technisch directeur: Gijs Kaashoek

Compression en process modules, wellhead en production platforms, jackets, offshore high voltage stations (OHVS), living quarters

Westfrankelandsedijk 9, Haven 528, 3115 HG Schiedam, NL

T +31 (0)10 - 427 92 00 | www.hsm.nl

Schiedam

HSM Steel Structures BV

Algemeen directeur: Jaco Lemmerzaal

Technisch directeur: Gijs Kaashoek

Bruggen en sluisen voor de civiele bouw

Westfrankelandsedijk 9, Haven 528, 3115 HG Schiedam, NL

T +31 (0)10 - 427 92 00 | www.hsm.nl

Schiedam

Lengkeek Staalbouw BV

Algemeen directeur: Dick Bikker

Onderhoud-georiënteerde contractor voor de petrochemische industrie

Oppermanstraat 80, 3194 AC Hoogvliet, NL

T +31 (0)10 - 416 16 44 | www.lengkeek-staalbouw.nl

Hoogvliet

RijnDijk Staalconstructies BV

Algemeen directeur: Eric Steijns

Technisch directeur: Wout van Brandenburg

Engineering, productie en montage van multidisciplinaire (staal)constructieprojecten

Fabrieksstraat 104, 6021 RE Budel, NL

T +31 (0)495 - 49 18 02 | www.rijndijk.com

Budel

SPECIALTIES

Armada Janse BV

Algemeen directeur: Leon Akkermans

Totaaloplossingen voor lichtreclame en bewegwijzering

Fabrieksstraat 102, 6021 RE Budel, NL

T +31 (0)40 - 256 19 11 | www.armadajanse.nl

Budel

Armada Mobility BV

Algemeen directeur: Peter Baars

Gespecialiseerd in inrichting van openbare ruimten en reizigersinformatiesystemen

Groningenhaven 2, 3433 PE Nieuwegein, NL

T +31 (0)30 - 246 95 00 | www.armadamobility.nl

Nieuwegein

FIB Beer Systems BV

Algemeen directeur: Cor Ax

Specialist in (kelder)bierinstallaties

Einsteinweg 18, 8912 AP Leeuwarden, NL

T +31 (0)58 - 294 59 45 | www.fibbeersystems.com

Leeuwarden

FIB Industries BV

Algemeen directeur: Rien Pepping

Specialist in hoogwaardige, roestvaststalen industriële apparaten

Einsteinweg 18, 8912 AP Leeuwarden, NL

T +31 (0)58 - 294 59 45 | www.fib.nl

Leeuwarden

Verkoopkantoor

Alte Bahnhofstraße 56a, D-44892 Bochum

T +49 (0)2154 - 9313 003 | www.fib.nl

ISS Projects s.r.o.

Algemeen directeur: Erik Palinsky

Personeelsbezetting voor bouw- en vuurvaste projecten

Hranicná 2, 040 17 Košice, Slovakia

T +421 (0)55 - 729 92 27 | www.issprojects.sk

Košice (SK)

Van Voorden Foundry BV

Algemeen directeur a.i.: Wiebe van den Elshout

Ontwerp en productie van hoogwaardig industrieel gietwerk

Bossekamp 6, 5301 LZ Zaltbommel, NL

T +31 (0)418 - 57 12 00 | www.vanvoorden.nl

Zaltbommel

Serving the industry

Serving the industry
